

Επαναπατρισμός αρχαίου κιονόκρανου από το Μύνστερ της Γερμανίας

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Στο Συνεδριακό Κέντρο της Αρχαίας Ολυμπίας (ΣΠΑΠ), χθες, 10 Οκτωβρίου 2025, έγινε η τελετή επαναπατρισμού από το Μύνστερ της Γερμανίας, ενός θραύσματος κιονόκρανου, το οποίο προέρχεται από το Λεωνιδαίο της Αρχαίας Ολυμπίας και είχε απομακρυνθεί παράνομα κατά τη δεκαετία του 1960. Όπως αναφέρει σημερινή ανακοίνωση του ΥΠΠΟ, πρόκειται για θραύσμα ιωνικού κιονόκρανου, κατασκευασμένο από ασβεστόλιθο, το οποίο σώζει κατά τόπους επίχρυσμα. Έχει μέγιστες σωζόμενες διαστάσεις: 24 εκ. (ύψος) επί 33,5 εκ. (πλάτος) και εμφανίζει τεχνοτροπικές ομοιότητες με δημοσιευμένα ιωνικά κιονόκρανα από τον χώρο της Αρχαίας Ολυμπίας.

Το Λεωνιδαίον, που φέρει το όνομα του δωρητή του Λεωνίδα από τη Νάξο,

βρίσκεται εκτός της Άλτεως, στο νοτιοδυτικό τμήμα του ιερού της Ολυμπίας. Πρόκειται για το μεγαλύτερο σε εμβαδόν κτίριο του ιερού (διαστάσεις: 74,80 x 81,08 μ.), με χαρακτηριστικές ιωνικές στοές εξωτερικά και στις τέσσερις πλευρές. Ανεγέρθηκε κατά το β' μισό του 4ου αι. πΧ και χρησίμευσε ως κατάλυμα επιφανών επισκεπτών του ιερού. Το βόρειο μέρος του είχε αποκαλυφθεί ήδη κατά τις πρώτες γερμανικές ανασκαφές στην Ολυμπία, μεταξύ 1875 και 1881, ενώ κατά το διάστημα 1953-1956 ολοκληρώθηκε η ανασκαφή του.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του ΥΠΠΟ, ο επαναπατρισμός του κιονόκρανου κατέστη δυνατός χάρη στην ευαισθησία και το θάρρος μιας Γερμανίδας, η οποία το κατείχε από τη δεκαετία του 1960, μετά από περισυλλογή του από την περιοχή του Λεωνιδαίου, κατά τη διάρκεια επίσκεψης στον χώρο. Παρακινημένη από τις πρόσφατες επιστροφές σημαντικών αρχαιοτήτων από το Πανεπιστήμιο του Μύνστερ στις χώρες προέλευσής τους, αποφάσισε να το παραδώσει στο Πανεπιστήμιο, με την πολύτιμη συμβολή του οποίου επέστρεψε στην Ελλάδα και στην Αρχαία Ολυμπία.

Το Πανεπιστήμιο του Μύνστερ αποδεικνύεται ένας σταθερός συνεργάτης του υπουργείου Πολιτισμού. Το 2019 προχώρησε στην επιστροφή του λεγόμενου σκύφου του Λούη, του Ολυμπιονίκη στους πρώτους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας το 1896, ο οποίος σήμερα εκτίθεται στο Μουσείο Αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων στην γενέτειρά τους. Το 2024 το Μύνστερ επέστρεψε μία μαρμάρινη ανδρική κεφαλή ρωμαϊκών χρόνων προερχόμενη από νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης και πλέον κοσμεί το Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης.

Ο Dr. Torben Schreiber, επιμελητής του Αρχαιολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου του Μύνστερ, τόνισε τη σταθερή βούληση του Μουσείου να επιστρέψει κάθε αντικείμενο που αποδεικνύεται προϊόν παράνομης διακίνησης, δηλώνοντας ότι ποτέ δεν είναι αργά για να γίνει το σωστό, το ηθικό και το δίκαιο. Κατά τη διάρκεια της τελετής επαναπατρισμού ο Γενικός Γραμματέας Πολιτισμού Γεώργιος Διδασκάλου ευχαρίστησε τους εκπροσώπους του Αρχαιολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου του Μύνστερ και δήλωσε: «Πρόκειται για μία ιδιαίτερα συγκινητική στιγμή. Η πράξη αυτή αποδεικνύει ότι ο πολιτισμός και η ιστορία δεν γνωρίζουν σύνορα αλλά απαιτούν συνεργασία, υπευθυνότητα και αμοιβαίο σεβασμό. Κάθε τέτοια επιστροφή αποτελεί μία πράξη αποκατάστασης της δικαιοσύνης και ταυτόχρονα μία γέφυρα φιλίας ανάμεσα στους λαούς».

Η οικειοθελής παράδοση του κιονοκράνου έρχεται να προστεθεί στη μακρά αλυσίδα παρόμοιων ενεργειών, κατά τα τελευταία χρόνια. Η αυξανόμενη αυτή τάση είναι απότοκο των ποικίλων δράσεων της χώρας μας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, με στόχο την ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση των πολιτών ενάντια

στην παράνομη διακίνηση αρχαιοτήτων. Στην τελετή παρευρέθησαν ο γενικός γραμματέας του ΥΠΠΟ, Γεώργιος Διδασκάλου, η διευθύντρια του Γερμανικού Αρχαιολογικού Ινστιτούτου Αθηνών, Dr. Katja Sporn, ο διευθυντής των γερμανικών ανασκαφών στην Ολυμπία, Apl. Dr. Oliver Pilz, ο επιμελητής του Αρχαιολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου του Μύνστερ Dr. Torben Schreiber, η προϊσταμένη της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών Βάσω Παπαγεωργίου και η προϊσταμένη του Τμήματος Τεκμηρίωσης Έλενα Βλαχογιάννη, η προϊσταμένη της ΕΦΑ Ηλείας, Ερωφίλη Κόλλια, στελέχη της αρχαιολογικής Υπηρεσίας και των τοπικών αρχών και φορέων.

Φωτογραφία: ΥΠΠΟ

Πηγή ΑΠΕΜΠΕ: Ε.Μ.